

Sisäasiainministeriö
Kirkkokatu 12
00130 Helsinki

MUISTIO
28.11.2010

SJML:N MUISTIO ASELAIN TOISEN VAIHEEN VALMISTELUUN

Yleistä

Suomen Jousimetsästäjien Liitto ry (SJML), perustettu vuonna 1982, on vapaaehtoisorganisaatio, joka

- pyrkii edistämään jousen käyttöä metsästysaseena Suomessa,
- järjestää koulutusta jousiaseen käytöstä metsästyksessä sekä
- toimii asiantuntijatahona jousiaseeseen ja sen metsästyskäyttöön liittyvissä kysymyksissä.

Mitkä tahansa jousiin ja niiden käyttämiseen liittyvien käytäntöjen muutokset koskevat Suomessa kymmeniätuhansia jousiampujia ja noin viittatoistatuhatta jousella metsästävää henkilöä.

Jousien hallussapitoon liittyvien säädösten tarkastelussa tulee ottaa huomioon se, millä tapaa mahdolliset muutokset

- vaikuttaisivat positiivisesti yleisen turvallisuuden lisääntymiseen,
- mahdollisesti tarpeettomasti haittaisivat jousiammunnan ja jousella metsästyksen jatkumista, sekä
- aiheuttaisivat turhia hallinnollisia kustannuksia ja lisätyötä viranomaistahoille.

Lupakäytännöt maailmalla ja Suomessa

SJML:llä ei ole tiedossaan, että Suomessa metsästyksen sallituille käsijousityypeille (talja-, vastakaari- tai pitkäjousi) olisi käytössä missään päin maailmaa minkäänlaisia hankintaa tai hallussapitoa rajoittavia käytäntöjä, poislukien säädökset hallussapidosta yleisillä paikoilla ja luovuttamisesta alaikäiselle.

Jousien valmistajatkään eivät ole ottaneet mahdollista luvanvaraisuutta tai aserekistereitä huomioon, eikä jousia ole yleensä varustettu sarjanumeroin ampuma-aseiden tapaan.

Suomen järjestyslaissa 27.6.2003/612 10§ on säädetty toisen vahingoittamiseen soveltuvien esineiden ja aineiden hallussapidosta. Jousimetsästyksessä käytetyt, leikkaavilla kärjillä varustetut nuolet voidaan rinnastaa 10§ 1 momentissa mainittuihin teräaseisiin. 10§ 5 momentti kattaa jousitoimiset aseet. Järjestyslaki kieltää näiden esineiden hallussapidon yleisellä paikalla (ilman hyväksyttävää syytä).

Järjestyslain 11§ kieltää jousitoimisten aseiden myymisen sekä muun pysyvän luovuttamisen alle 18-vuotiaalle ilman hänen huoltajansa suostumusta.

Jousen vaarallisuudesta

Jousi ja nuolet eivät ole yleisesti vaarallisia välineitä. Pienitehoisen jousen voi tehdä ja virittää kuka tahansa. Erityisen voimakkaiden käsijousien virittäminen taas vaatii huomattavaa lihasvoimaa ja pitkäaikaista harjoittelua.

Lihasoimalla vireessä pidettävien (eli käsijousien) kohdalla iskuvoimaan tai liike-energiaan liittyviä rajoitteita ei voida pitää toimivina, koska jousen vetojäykkyyden kasvu vaikeuttaa selvästi jousen vireeseen vetämistä ja viritettynä pitämistä.

Jousen vaarallisuus liittyy nuoleen kiinnitettävän, leikkaavan metsästyskärjen käyttöön. Tällainen metsästyskärki voidaan rinnastaa järjestyslain 10§ 1 momentin tarkoittamaan teräaseeseen. Voidaankin sanoa pienitehoisten käsijousten olevan (leikkaavalla terällä varustettuina) yleisen turvallisuuden kannalta vaarallisempia kuin erityisen voimakkaiden käsijousten, koska pienitehoiset ovat lähes kenen tahansa käytettävissä. Lisäksi, koska pienitehoisen jousi on helppo valmistaa itse, ei yleistä aseturvallisuutta olisi käytännössä mahdollista lisätä saattamalla jousia luvanvaraisuuden piiriin.

Jousen ja nuolien suuresta koosta johtuen järjestyslain 10§ rajoitusta hallussapidosta yleisillä paikoilla on huomattavan helppo valvoa näiden välineiden tapauksessa.

Jousiaseen merkitys rikollisuudessa

Kaikkien jousien (käsijouset ja jalkajouset yhteenlaskettuna) osuus henkirikostilastoissa on erittäin marginaalinen. OPTULAn mukaan jousilla tehtyjen henkirikosten osuus on ollut Suomessa vain noin 2,5 promillea (neljä henkilöä) viimeisen 20 vuoden aikana. Käsijousilla (talja-, vastakaari- tai pitkäjousi) ei tietojemme mukaan ole tehty ainuttakaan henkirikosta.

Jousi ei kooltaan ja käytettävyydeltään sovellu ampuma-aseilla tehtyjen joukkosurmien kaltaisten rikosten tekovälineeksi. Josta ja nuolia ei suuren koon vuoksi pysty helposti kuljettamaan salassa, eikä jousella pysty ampumaan kovin nopeasti. Nuolen laittaminen jänteelle, jousen virittäminen ja tähtääminen vievät aikaa useita sekunteja. Kun lisäksi otetaan huomioon, että jousi on lyhyen kantaman ase, ovat paikallaolijoiden mahdollisuudet puuttua tilanteeseen tarvittaessa huomattavan hyvät. Myöskään itsemurhan tekovälineeksi eivät käsijouset käytännössä sovellu.

Jousilla ei ole merkitystä järjestäytyneen rikollisuuden tai terrorismin välineenä, eikä niillä käydä laitonta asekauppaa. Jousiin liittyvillä anastusrikoksillakaan ei siksi ole laajempaa merkitystä, eivätkä käyttämättömiksi jääneet jouset muodosta erityistä turvallisuusriskiä.

Varsi- eli jalkajousi

Koska varsi- eli jalkajousi ei ole Suomessa metsästyksen sallittu jousityyppi, SJML ei ota tässä muistiossaan kantaa varsijouseen liittyvien käytäntöjen kehitystarpeisiin.

Esitys

SJML:n esitys edellä mainituilla perusteilla on, että talja-, vastakaari- sekä pitkäjousten hankinta- ja hallussapitokäytännöt tulisi säilyttää ennallaan.

Suomen Jousimetsästäjien Liitto ry hallituksen puolesta,

Ari Kontiainen
puheenjohtaja

Jakelu: